

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет залізничного транспорту
ННЦГО
Кафедра: *історії та мовознавства*

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
МОВА НАВЧАННЯ ТА СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВОГО СПІЛКУВАННЯ**

Код та назва спеціальності: *131/G9 Прикладна механіка*

Назва освітньої програми: *Організація паливо-мастильного
господарства підприємств;
Триботехніка та технічний сервіс машин*

Галузь знань: *13 Механічна інженерія
G Інженерія, виробництво та будівництво*

Рівень освіти: *перший*

Форма навчання: *денна*

Семестр: *1, 2, 3, 4, 5, 6, 7*

Форма підсумкового контролю: *залік / підсумковий іспит*

ПОЗАКРЕДИТНА НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Розробник програми: доцент Близнюк Л.М.

Харків 2025

2 ОПИС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Обов'язкова / Вибіркова: **Обов'язкова**

Курс: 1/ Семестр: 1 та 2

Курс: 2 / Семестр 3 та 4

Курс: 3 / Семестр 5 та 6

Курс 4 / Семестр 7

3 ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ

Близнюк Леся Миколаївна e-mail: bluzniuk@kart.edu.ua

Час консультацій: 14.00-15.00 (Понеділок, Середа)

Форми зв'язку: (Zoom: 420 342 4468 код доступу: 921911)

Сажина Тетяна Миколаївна e-mail: sazhyna@kart.edu.ua

Час консультацій: 14.00-15.00 (Вівторок, П'ятниця)

Форми зв'язку: (Zoom: 810 642 7323 код доступу: 351845)

4 МЕТА І ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Мета навчальної дисципліни: Метою викладання навчальної дисципліни «Мова навчання та соціально-побутового спілкування» для студентів-іноземців вузів нефілологічного профілю є реалізація комунікативної, освітньої та виховної компетенції, які знаходяться у тісній взаємодії з потребами підготовки спеціалістів для зарубіжних країн. Це комплекс, що включає комунікативну, освітню та виховну мету, які знаходяться в тісній взаємодії з завданнями підготовки фахівців для зарубіжних країн. Комунікативна мета навчання є провідною, так як освітня і виховна цілі реалізуються за умови досягнення студентами певного рівня володіння мовою. Ця мета досягається шляхом формування у студентів необхідних мовних і мовленнєвих умінь у всіх видах мовленнєвої діяльності (читанні, аудіюванні, говорінні і письмі), забезпечуючи їм вільне спілкування українською мовою.

Завдання дисципліни: Основними завданнями вивчення дисципліни «Мова навчання та соціально-побутового спілкування» є вдосконалення знань з фахової термінології як основи професійної мови, стилістики ділових і наукових текстів; класифікації документів; культури писемного мовлення; розвинути у здобувачів навички ділового спілкування, правильно й логічно висловлювати своєї думки в усній та писемній формах мовлення, вдало залучаючи всі багатства виражальних засобів української мови; вільно орієнтуватись у граматичній структурі, володіти термінологією, мовними кліше, культурою професійного усного та писемного мовлення.

5 КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в прикладній механіці зокрема у сфері триботехніки та надійності машин, у процесі подальшого здобуття освіти, що передбачає застосування певних теорій та методів механічної інженерії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Здатність працювати в команді.

ЗК06. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності

Програмні результати навчання (ПРН)

РН16 Вільно спілкуватися з професійних питань усно і письмово державною та іноземною мовою, включаючи знання спеціальної термінології та навички міжособистісного спілкування.

6 ПЕРЕДУМОВИ (ПРЕРЕКВІЗИТИ) Для успішного засвоєння курсу необхідні знання з дисциплін: Українська мова (початковий курс); Іноземна мова (граматика та за професійним спрямуванням).

7 ПІСЛЯУМОВИ (ПОСТРЕКВІЗИТИ)

Знання з дисципліни є базовими для вивчення всіх навчальних дисциплін іноземними студентами у процесі здобуття фахової освіти в Україні.

8 ВІДПОВІДНІСТЬ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ ГЛОБАЛЬНИМ ЦІЛЯМ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДО 2030 РОКУ

Відповідно до резолюції ООН №70/1 та Указу Президента України №722/2019, освітня компонента сприяє досягненню таких Цілей сталого розвитку:

• **SDG 4:** Якісна освіта.

Опис реалізації: Курс спрямований на постійне навчання та самовдосконалення, розвиток творчої ініціативи та самостійності, що є ключовими елементами якісної освіти та навчання впродовж життя.

• **SDG 16:** Мир, справедливість та сильні інститути.

Опис реалізації: Дисципліна розвиває здатність ухвалювати рішення, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності. Вивчення психології конфлікту та толерантності сприяє мирній та ефективній соціальній взаємодії.

9 ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Модуль 1

Тема 1. Суб'єктно-предикатні відносини у простому реченні.

Тема 2. Об'єктні відносини у простому реченні.

Тема 3. Означальні відносини у простому реченні.

Тема 4. Просторові відносини у простому реченні.

Тема 5. Часові відносини у простому реченні.

Модуль 2

Тема 6. Відносини причини та наслідків у простому реченні.

Тема 7. Цільові відносини у простому реченні.

Тема 8. Умовні відносини у простому реченні.

Тема 9. Порівняльні відносини у простому реченні.

Тема 10. Відносини міри, ступеню та образу дії у простому реченні.

Тема 11. Відносини поступки у простому реченні.

10 ТЕМАТИКА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Перелік тем не передбачено

11 ТЕМАТИКА ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Перелік тем не передбачено

12 САМОСТІЙНА РОБОТА

Види завдань:

Опрацювання теоретичного матеріалу

Виконання домашніх завдань

Підготовка до підсумкового контролю

13 ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН (ДЕННА ФОРМА)

1 КУРС 1 ТА 2 СЕМЕСТРИ

№	Тема	Лекції, год	Практичні, год	Лабораторні, год	Самостійна робота, год	Всього, год
1	Практична фонетика. Голосні звуки сучасної літературної української мови. Партикулярно-акустична класифікація приголосних звуків. Шумні приголосні, сонорні приголосні. Дзвінки й глухі акустичні пари. Глухий /ф/ Злиті приголосні звуки. Губні приголосні. Орфоепія. Вимова голосних і приголосних звуків.	0	2	0	4	8
2	Графіка і орфографія. Український алфавіт. Співвідношення між буквами українського алфавіту і звуками української літературної мови.	0	2		4	8
3	Лексика. Номінативна функція слова.	0	2		4	8
4	Морфологія. Частини мови.	0	2		4	8

	Іменник. Загальне значення іменника. Семантико - граматичні категорії іменника. Власні і загальні назви.					
5	Конкретні й абстрактні значення іменників. Категорія істот і неістот. Граматичні категорії іменника. Категорія роду. Категорія числа.	0	2		4	8
6	Категорія відмінка. Основні значення відмінків. Відмінювання іменників. Лексичний мінімум по темі «Аудиторія», діалоги.	0	2		4	8
7	Значення займенників. Співвідношення займенників з іншими частинами мови. Особові займенники. Особово -вказівні займенники.	0	2		4	8
8	Зворотний займенник. Присвійні займенники. Вказівні займенники. Означальні займенники. Питально -відності займенники. Відмінювання особових займенників. Дієслова недоконаного виду в теперішньому, минулому й	0	2		4	8

	майбутньому часі.					
	Разом 1 Модуль		16		32	48
9	Слова ПОВИНЕН / МАТИ в словосполученні з інфінітивом.	0	2		4	8
10	Дієслова руху без префіксів. Ситуативні діалоги за зазначеними темами.	0	2		4	8
11	Давальний відмінок для позначення адресата. Словосполучення з давальним адресата та знахідний об'єкта.	0	2		4	8
12	Означення віку (Кому, чому скільки років). Ситуативні діалоги за зазначеними темами.	0	2		4	8
13	Давальний у словосполученнях із дієсловом ПОДОБАТИСЯ. Дієслова руху, що позначають початок-кінець руху.	0	2		4	8
14	Прикметники в різних відмінках (однина).	0	2		4	8
15	Прикметники в різних відмінках (множина).	0	2		4	8
	Разом 2 Модуль		14		28	42
16	Значення прислівника, його граматичні ознаки. Якісно -означальні прислівники. Прислівники способу або образу дії.	0	2	0	4	8
17	Кількісно - означальні прислівники.	0	2		4	8

	Обставинні прислівники часу. Безособово - предикативні прислівники, що виражають стан природи.					
18	Сурядні єднальні сполучники. Сурядні зіставно - протиставні сполучники. Сурядний розділовий сполучник. Підрядний обставинний сполучник причини.	0	2		4	8
19	Заперечні частки. Стверджувальна частка. Вказівні частки. Кількісна частка.	0	2		4	8
20	Вигуки, що виражають етикет-вітання, подяку, побажання, вибачення.	0	2		4	8
21	Структурні класи дієслів. Додаткові відтінки значень дієслівних форм недоконаного і доконаного виду Деякі одновидові дієслова, що не мають видової кореляції.	0	2		4	8
22	Категорія дієслівного стану (активний стан, зворотно - середній стан) Категорія способу. Парадигма наказового способу.	0	2		4	8

23	Моделі речення. Складений підмет, виражений іменником та словом з кількісним значенням.	0	2		4	8
	Разом 3 Модуль		16		32	48
24	Повторення дієслів сприймання. Дієслівне керування. Активний / пасивний стан дієслів.	0	2		4	8
25	Вираження оцінки в мові: слова з оцінним значенням, ступені порівняння прикметників та прислівників, порівняльні звороти.	0	2		4	8
26	Повторення дієслів сприймання. Активний / пасивний стан дієслів. Дієприкметник. Дієприслівник. Комунікативна тема: Моя улюблена книга.	0	2		4	8
27	Систематизація видо-часових дієслівних форм. Дієслова руху (повторення). Узагальнення особливостей вживання прийменниково-відмінкових форм. Ситуативні діалоги за темами «День народження», «У магазині», «На пошті».	0	2		4	8
28	Систематизація	0	2		4	8

	іменникових форм в однині. Вивчаюче читання текстів «Наша академія», «Харківський державний університет». Знайомство з типовим текстом в жанрі біографії: «Біографія вченого».					
29	Складні означальні речення з ЯКИЙ / ЩО. Займенник СВІЙ. Структура складних речень. (Систематизація)	0	2		4	8
30	Іменники у множині: систематизація. узгоджувані форми у множині. Лексико-граматичне наповнення тем «Освіта в Україні», «Моя майбутня професія».	0	2		4	8
	Разом Модуль 4		14		28	42

2 КУРС 3 ТА 4 СЕМЕСТРИ

№	Тема	Лекції, год	Практичні, год	Лабораторні, год	Самостійна робота, год	Всього, год
1	Синтаксичні структури. Суб'єктно-предикатні відносини у простому реченні. Кваліфікація суб'єкта.	0	2	0	4	8
2	Характеристика предмета (особи) . Ознайомче читання тексту «Головна проблема Укрзалізниці під час воєнного стану».	0	2		4	8
3	Класифікація предметів. Характеристика складу предмета.	0	2		4	8

4	Засоби вираження суб'єкту.	0	2		4	8
5	Засоби вираження предикату. Види та час дієслова. Уживання недоконаного та доконаного виду. Конструкції з інфінітивом.	0	2		4	8
6	Активні та пасивні моделі. Однорідні члени речення. Вставні слова.	0	2		4	8
7	Об'єктні відносини у простому реченні. Засоби вираження прямого об'єкту. Ознайомче читання тексту «Укрзалізниця сьогодні».	0	2		4	8
8	Засоби вираження непрямого об'єкту. Ознайомче читання тексту «Види наземного транспорту».	0	2		4	8
	Разом Модуль 1		16		32	48
9	Означальні відносини у простому реченні.	0	2		4	8
10	Узгоджені означення.	0	2		4	8
11	Неузгоджені означення. Ознайомче читання тексту «Професія машиніста».	0	2		4	8
12	Просторові відносини у простому реченні.	0	2		4	8
13	Вираження місцезнаходження. Запитання <i>де?</i>	0	2		4	8
14	Вираження переміщення у просторі . Запитання <i>куди? звідки?</i>	0	2		4	8
15	Дієслова з ознакою руху з префіксами та без префіксів. Вивчаюче читання тексту «Простори України».	0	2		4	8
	Разом Модуль 2		14		28	42

ЗКУРС 5ТА 6 СЕМЕСТРИ

№	Тема	Лекції,	Практичні,	Лабораторні,	Самостійна	Всього,
---	------	---------	------------	--------------	------------	---------

		ГОД	ГОД	ГОД	робота, ГОД	ГОД
1	Аудіювання. Текст-монолог пояснювального типу з елементами опису і оповідання зі спеціальності. Адаптовані тексти повідомлення країнознавчої тематики. Навчальні художні тексти. Усне мовлення.	0	2	0	4	8
2	Монологічне та діалогічне мовлення. Діалог-розпит Діалог -обмін думками, враженнями. Діалог - бесіда.	0	2		4	8
3	Синтаксичні засоби зв'язку. Об'єктні відносини в простому та складному реченні. Прямий та непрямий об'єкт.	0	2		4	8
4	Засоби вираження об'єкту. Слова, до яких відноситься об'єкт. Керування дієсловами. Дієслова на -ся/сь. Підсумковий контроль.	0	2		4	8
5	Складносурядні речення з єднальними сполучниками, з приєднувальними сполучниками, із зіставно-протиставними сполучниками, з розділовими сполучниками.	0	2		4	8
6	Складні речення з відносинами достовірності/недостовірності та волевиявлення. Кореляти.	0	2		4	8
7	Означальні відносини в простому та складному реченні.	0	2		4	8
8	Засоби означальних відносин в простому та складному реченні. Означення. Прикметники. Підсумковий контроль набутих знань.	0	2		4	8
	Разом Модуль 1		16		32	48
9	Активні та пасивні дієприкметники. Конструкції з дієприкметниковим зворотом, з інфінітивом, прислівником, невизначеним займенником.	0	2		4	8

	Конструкції з додатком.					
10	Синонімія простого речення з дієприкметниковим зворотом і складнопідрядного речення з союзним словом <i>який</i> . Диференціація використання в підрядному реченні визначальному союзних слів <i>який, чий</i> .	0	2		4	8
11	Писемне мовлення. Простий та складний план тексту.	0	2		4	8
12	Стислий і докладний конспект тексту. Синтаксичні засоби зв'язку тексту.	0	2		4	8
13	Читання. Характер текстів. Адаптовані тексти описового й оповідного характеру країнознавчої тематики.	0	2		4	8
14	Адаптовані та спеціально відібрані неадаптовані тексти зі спеціальності (науково-популярні, наукові із загальноосвітніх дисциплін). Засоби зв'язку для передачі змісту тексту за допомогою його опису з включенням його оцінки.	0	2		4	8
15	Вираження просторових відносин в простому і складному реченні. Дієслова руху в прямому і переносному значенні. Управління. Підсумковий контроль набутих знань.	0	2		4	8
	Разом Модуль 2		14		28	42
16	Складнопідрядні речення з підрядними реченнями місця.	0	2		4	6
17	Вираження умовних відносин в простому і складному реченні. Дієприслівниковий зворот. Конструкції для вираження реальної умови.	0	2		4	6
18	Синонімія простого речення з дієприслівниковим зворотом зі значенням умови і складнопідрядного речення з додатковим умови.	0	2		4	6
19	Складнопідрядне речення з підрядними умови.	0	2		4	6
20	Реальна і ірреальна умова в	0	2		4	6

	складнопідрядному реченні.					
21	Вираження цілі в простому і складному реченні.	0	2		4	6
22	Засоби вираження мети в складному реченні.	0	2		4	6
23	Вираження порівняння, міри і ступеню, образу дії в простому і складному реченні. Засоби вираження порівняння, міри і образу дії. Підсумковий контроль набутих знань.	0	2		4	6
	Разом Модуль 3		16		32	48
24	Синонімія конструкцій для порівняння, міри і образу дії.	0	2		4	6
25	Мовні засоби оформлення реферату. Реферативні кліше.	0	2		4	6
26	Порівняльні відносини в простому і складному реченні. (Контроль набутих знань).	0	2		4	6
27	Синонімія конструкцій для порівняння в простому і складному реченні. Складне речення, що виражає порівняння.	0	2		4	6
28	Дієслівні конструкції та мовні засоби оформлення реферату. (Підсумкове заняття).	0	2		4	6
29	Ознайомче читання текстів зі спеціальності. Монологічне висловлювання на задану тему.	0	2		4	6
30	Вивчаюче читання текстів зі спеціальності. Написання плану-конспекту до тексту зі спеціальності. Реферування тексту зі спеціальності. Підсумковий контроль з написанням реферату.	0	2		4	6
	Разом Модуль 4		14		28	42

4 КУРС 7 СЕМЕСТР

№	Тема	Лекції, год	Практичні, год	Лабораторні, год	Самостійна робота, год	Всього, год
1	Дієслова. Види і часи дієслів. Види дієслів. Відмінювання дієслів. (Систематизація	0	2	0	4	8

	набутих знань).					
2	Оглядово-реферативне читання тексту за фахом з подальшим складанням монологу-висловлювання.	0	2		4	8
3	Зворотні дієслова і їх управління. Відмінювання дієслів з постфіксом -ся-. (Контроль набутих знань).	0	2		4	8
4	Дієслова в активних і пасивних конструкціях. Реферативне читання тексту за фахом.	0	2		4	8
5	Активні і пасивні дієприкметники. Конструкції з інфінітивом, з прямою мовою, з невизначеним займенником.	0	2		4	8
6	Конструкції з додатком. Реферативне читання тексту за фахом.	0	2		4	8
7	Монолог-опис науково-публіцистичного тексту.	0	2		4	8
8	Монолог-опис наукового тексту.	0	2		4	8
	Разом Модуль 1		16		32	48
9	Реферативне читання, складання простого та/або розгорнутого плану з подальшим написанням реферату.	0	2		4	8
10	Вираження просторово-часових відносин в складних реченнях. Вираження просторових	0	2		4	8

	відносин в складних реченнях. (Контроль набутих знань).					
11	Складання тезового плану до наукового тексту.	0	2		4	8
12	Вираження причинно-наслідкових відносин в складному реченні. Вираження умовних відносин в складному реченні. Вираження цільових відносин в складному реченні. (Контроль набутих знань).	0	2		4	8
13	Вираження відносин порівняння, міри і ступеня, образу дії в складному реченні. (Контроль набутих знань).	0	2		4	8
14	Оглядово-реферативне читання науково-популярного тексту з подальшим складанням монологу-висловлювання.	0	2		4	8
15	Оглядово-реферативне читання наукового тексту за фахом з подальшим складанням монологу-висловлювання. (Продовження).	0	2		4	8
	Разом Модуль 2		14		28	42

14 ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Перелік тем не передбачено

15 МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Використовуються методи кейс-стаді, дискусії, мозковий штурм, групова робота та обговорення (для розвитку здатності організовувати ефективну взаємодію в групі).

16 ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль: 0-60

Модульний контроль: 0-40

Підсумковий контроль (залік/залік): 0-100

17 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент, становить 100 балів за модуль (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів за модульне тестування).

Структура балів поточного контролю (максимум 60 балів за модуль):

1. Виконання домашніх завдань. Максимально 60 б.

2. Участь в усних опитуваннях. Максимально до 20 балів (залежно від загального рівня активності, залученості, якості відповідей).

Модульне тестування (Максимум 40 балів за модуль): Оцінка формується відповідно до кількості вірних відповідей на тестові модульні питання (20 питань, 2 бали за вірну відповідь).

Переведення оцінки (згідно з Положенням УкрДУЗТ):

Визначення назви задержавною шкалою (оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО-5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ-4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО-3	Задовільно – непогано, але з значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО-2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як тримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно-необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Якщо середнє арифметичне модульних оцінок становить *FX*, або відповідає оцінці *B* чи *D*, а студент бажає покращити результат, він може скласти іекзамен.

18 АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ПОЛІТИКА КУРСУ

Повністю відповідають вимогам зазначеним у Положенні про організацію освітнього процесу П9.

<https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/polozhennja-pro-oop-nova-redakcija-2024.pdf>

19 ПИТАННЯ / ЗАВДАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

ЗАЛК 1 семестр

Теоретичні питання

Особливості відмінкових закінчень іменників 2 в. у родовому відмінку однини. Закінчення власних та загальних назв у кличному відмінку при звертанні. Особливості використання прикметників. Правопис складних прикметників. Нормативність вживання займенників. Зв'язок числівників з іменниками. Відмінювання числівників. Правила наголошування числівників в українській мові. Правопис числівникових компонентів у складних словах. Нормативність використання дієслівних форм на –но, –то. Правила вживання прийменників “у” та “в” у текстах. Нормативність вживання сполучників. Велика літера у власних назвах. Фонетичні правила передачі іншомовних прізвищ українською мовою. Відмінювання прізвищ, імен, імен по батькові.

У ході контролю перевіряється знання: 1. Форм знахідного (О4), родового (О2), місцевого (О6) та орудного (О5) відмінків; випадків їх уживання; 2. Значення прийменників, які вживаються із зазначеними об'єктами; 3. Значення прислівників місця та напрямку руху; 4. Питань до різних частин мови; 5. Базової лексики заняття. Значення лексичних одиниць (дієслів). У ході контролю перевіряються уміння й навички: 1. Правильного вживання форм знахідного (О4), родового (О2), місцевого (О6) та орудного (О5) відмінків; 2. Узгодження відмінюваних частин мови з дієсловами в означених відмінках; 3. Коректного вживання прислівників місця та напрямку руху; 4. Уживання відповідних за значенням прийменників із відповідними відмінками; 5. Володіння базовою лексикою заняття. Розрізнення значення лексичних одиниць (дієслів).

ЗАЛК 2 семестр

У ході контролю перевіряється знання: 1. Закінчень відмінюваних частин мови в орудному відмінку (О5); правил дієслівного керування; 3. Значення та випадків уживання присвійних займенників свій / мій, твій, її, його, наш, ваш, їхній для позначення приналежності особі; 4. Значення прийменників, які вживаються з орудним відмінком (О5); 5. Базової лексики заняття. Розрізнення значення лексичних одиниць (дієслів). У ході контролю перевіряються уміння й навички: 1. Поставити відмінювальні частини мови в орудному відмінку (О5); 2. Узгодження відмінюваних частин мови з дієсловами в орудному відмінку; 3. Уживання присвійних займенників свій – мій, твій, її, його, наш, ваш, їхній для позначення приналежності об'єкта чи суб'єкта особі; 4. Уживання відповідних за значенням прийменників; 5. Володіння базовою лексикою заняття. Розрізнення значення лексичних одиниць (дієслів).

ЗАЛК 3 семестр

У ході контролю перевіряються знання: 1. Форм та випадків вживання прикметників вищого та найвищого ступенів; 2. Вживання родових, числових та відмінкових (О2, О3, О4, О5, О6) форм прикметників та дієприкметників; 3. Дієприслівників теперішнього та минулого часу, випадків їх уживання; 5. Випадків вживання сполучників складних речень: допустових, умови й причини. У процесі тестування перевіряються такі навички: 1. Правильного вживання конструкцій з прикметниками вищого та найвищого ступенів порівняння; 2. Уміння узгоджувати прикметники вищого та найвищого ступенів порівняння та дієприкметники з іменниками; 3. Правильного вживання конструкцій одночасності та послідовності дії; 4. Побудови складних речень (допустових, часу, умови та причини, наслідків, просторові, цільові, порівняльні).

ЗАЛК 4 семестр

Підсумковий тестовий лексико-граматичний контроль, представлений у формі тестових завдань з вивчених мовних тем, містить 80 позицій та перевіряє засвоєння знань лексико-граматичного матеріалу й сформованості мовних навичок, необхідних для розв'язання комунікативних задач у процесі навчання та соціально побутового спілкування згідно з робочою програмою з дисципліни «Мова навчання та соціально-побутового спілкування». Перевіряються навички правильного вживання відмінкових форм відмінюваних частин мови, постановки та формулювання питань до слів, правильне уживання видочасових форм дієслів, вибір підходящого за змістом дієслова, правильне вживання приєдників, сполучників, тощо.

Підсумковою контрольною навичкою говоріння розділу проводиться в усній формі та складається з 10 варіантів. Кожний варіант контролю містить 5 завдань. 1-4 завдання виконуються із попередньою підготовкою (студент отримує картки із завданнями й готується до опитування 20 хвилин). Завдання 5 виконується зі слуху без попередньої підготовки. У завданні 1 перевіряється вміння ведення діалогу (відповідність мовленнєвої поведінки ситуації, розуміння ініціативної репліки співрозмовника, адекватна реакція на неї, дотримання мовленнєвого етикету, тощо). Студент має надати репліку у відповідь в 3 ситуаціях спілкування. У завданні 2 перевіряється адекватність мовленнєвої поведінки у заданій стереотипній ситуації. Студент має ініціювати розмову за заданою темою. У завданні 3 перевіряється вміння зрозуміти під час читання про себе зміст ситуації навчально-побутового або лінгвокраїнознавчого характеру та побудувати мікромонолог. Студент має дати оцінку, зробити висновок, висловити своє ставлення, відповісти на запитання за темою ситуації, показати ступінь вільного володіння мовним матеріалом та адекватність його використання. У завданні 4 перевіряється вміння завершити висловлювання у формі складного речення відповідно до мовної норми. Студент має закінчити складне речення. Завдання 5 виконується зі слуху без попередньої підготовки. Перевіряється вміння зрозуміти на слух питання з теми «Про себе», дати адекватну відповідь. Студент має зрозуміти співрозмовника, продемонструвати рівень володіння мовою та адекватність її використання.

ЗАЛК 5 семестр

У ході контролю перевіряються знання: 1. Синтаксичні засоби зв'язку в тексті; 2. Засоби зв'язку для передачі змісту тексту за допомогою його опису з включенням його оцінки; 3. Мовні засоби оформлення реферату.

ЗАЛК 6 семестр

Підсумковий контроль навичок реферування передбачає роботу з текстом: читання, аудіювання, виклад (письмовий) прочитаного (прослуханого) тексту; виклад з елементами розсуду (навчально-професійна, соціально-культурна та суспільно-політична сфери); написання письмового реферату наукової статті. Усна мовна практика передбачає підготовку монологічних висловлювань.

ПІДСУМКОВИЙ ІСПИТ

Підсумковий іспит передбачає читання тексту за спеціальністю; складання розгорнутого плану до тексту зі спеціальності; написання реферату тексту з використанням реферативних кліше; виконання граматичних завдань; монолог-розповідь про свою майбутню спеціальність.

20 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна

1. Мосьпан О.П. Методичні вказівки для іноземних студентів із вивчення відмінкової системи української мови. Частина 1 / О.П. Мосьпан. – Харків : УкрДУЗТ, 2018. – 24 с.
2. Мосьпан О.П. Методичні вказівки для іноземних студентів із вивчення відмінкової системи української мови. Частина 2 / О.П. Мосьпан. – Харків : УкрДУЗТ, 2018. – 27 с.
3. Ситковська М.І., Євдокимова М.І. Українська мова для початківців. Харків, 2005. – 90 с.
4. В.Вінницька, Л.Головишина, Н.Плющ Українська мова як іноземна (початковий курс): Підручник. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2002. – 379с

5. Вінницька В.М., Плющ Н.П. Українська мова. Практичний курс граматики для студентів-іноземців. Підручник. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2003.- 272с.
6. Граматика української мови (у схемах та таблицях) для іноземних студентів. Фонетика, лексика, морфологія : навч. посіб. / О. В. Абрамчук, Л. В. Горчинська, Н. Л. Франчук, Ю. В. Поздрань. – Вінниця : ВНТУ, 2017. – 102 с.
7. Граматика української мови (у схемах та таблицях) для іноземних студентів. Синтаксис, стилістика : навч. посіб. / Л. Є. Азарова, Л. В. Горчинська, Н. Л. Франчук, Ю. В. Поздрань. – Вінниця : ВНТУ, 2017. – 95 с.

Допоміжна

1. Вальченко І. В. Ласкаво просимо! : Навч. посібник з української мови для іноземних студентів : у 2-х ч. Частина 1. / І. В. Вальченко, Я. М. Прилуцька; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. - Х. : ХНАМГ, 2011- 386 с.
2. Вальченко І.В., Прилуцька Я.М. Ласкаво просимо! : Частина 2. Навчальний посібник з української мови для іноземних студентів: у 2-х ч. Частина . – Х.: ХНАМГ, 2011. – 305 с.
3. Дудка О.О., Шевелева Л.А. Українська мова. Комплексний довідник. — Харків: Парус-Друк, 2010. – 416 с.
4. Зайченко Н., Воробйова С. Практичний курс української мови для іноземців: усне мовлення. Київ: Знання України, 2005. 324 с.
5. Мазурик Д. Українська мова для іноземців. Крок за кроком. Харків: Фоліо, 2017. 288 с.
6. Навчальний посібник «Автостопом по Україні» – аудіокнига з вправами,призначена для студентів, які володіють українською мовою на рівні С1.Автори: О.Палінська, О.Качала. Видавець: Видавництво Львівськоїполітехніки, 2014.
7. Палінська О. Крок -2 – продовження навчального комплексу «КРОК» для всіх, хто вивчає українську як іноземну на рівні В1. Навчальний посібникдля студента, диск, робочий зошит. Видавець: «Дон Боско», 2014.
8. Українська мова як іноземна. підготовка до тесту. Тренувальні завдання. Середній рівень“: Навчальний посібник, Олена Новікова, Ольга Тулузакова, Уляна Штанденко. За редакцією Олени Новікової. Миколаїв, видавництво ЧНУ імені Петра Могили, 2017. 332 с.
9. Українська мова для іноземців [Текст]: Підручник для іноземних студентів / А.Б. Чистякова [та ін.] – Х.: Видавництво «Індустрія», 2008. – 384 с.
10. Практикум з української мови для іноземних студентів усіх спеціальностей. Частина 1 / Укл.: Г. М. Дядюра, Л. М. Сидоренко, Т. В. Ісаєнко, Т. Є. Співак. Міністерство освіти і науки України, Черкаський державний технологічний університет. – Черкаси : ЧДТУ, 2014. – 37 с.
11. Українська для іноземців [Текст]: навч. посібник / С. М. Руденко [та ін.] – Х. : ХДУХТ, 2010. – 258 с.
12. Практикум з української мови як іноземної для студентів економічних спеціальностей / Грабовська Т. О., Тепла О. М. – Київ, 2011. – 75 с.

6 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. <http://metod.kart.edu.ua/>
2. http://www.uz.gov.ua/about/general_information/entertainments/pktbit/
3. http://www.uz.gov.ua/press_center/up_to_date_topic/page-4/451889/
4. <http://uz-cargo.com/>
5. <http://www.tmssoft-ltd.com/ua/about/about.php>

21 МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Для забезпечення освітнього процесу використовуються:

- Навчальні мультимедійні аудиторії; комп'ютерні класи; бібліотека, у тому числі читальна зала.
- Технічне та програмне забезпечення для дистанційних технологій здобуття освіти.
- Для дистанційного здобуття освіти в синхронному режимі використовується функціонал платформи відеоконференційZoom.
- В умовах воєнного стану: генератори, потужні зарядні станції, мобільні пауербанки для забезпечення енергетичних потреб; обладнане бомбосховище.
- Система дистанційного навчання створена для інтеграції студентів із обмеженими функціональними можливостями.

22 ВІДОМОСТІ ПРО РОЗРОБНИКІВ

Близнюк Леся Миколаївна, доцент

Контактна інформація: (e-mail: bluzniuk@kart.edu.ua, +38 (067)1169002)

Сажина Тетяна Миколаївна, старший викладач

Контактна інформація: (e-mail: sazhyna@kart.edu.ua, +38 (067) 7232622)

23 ВНЕСЕННЯ ЗМІН (ДАТА, СУТЬ, ПІДПИС)

протокол засідання кафедри історії та мовознавства № 1 від 29.08.2025

